

หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

แบบ ๑.๒ และ ๒.๒

สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์

หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์ แบบ ๑.๒
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. ชื่อหลักสูตร

- ๑.๑ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์
๑.๒ ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Doctoral Programme in Pali Buddhist Studies

๒. ชื่อปริญญา

๒.๑ ชื่อเต็ม

- ๒.๑.๑ ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บาลีพุทธศาสตร์)
๒.๑.๒ ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy (Pali Buddhist Studies)

๒.๒ ชื่อย่อ

- ๒.๒.๑ ภาษาไทย : พธ.ด. (บาลีพุทธศาสตร์)
๒.๒.๒ ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : Ph.D. (Pali Buddhist Studies)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. หลักการและเหตุผลของหลักสูตร

ภาษาบาลีจัดอยู่ในกลุ่มภาษาโบราณตะวันออก เป็นภาษาที่สำคัญเพราะพระพุทธองค์ทรงใช้แสดงธรรมและใช้จารึกพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา เป็นต้น ซึ่งมีความละเอียดลึกซึ้งทั้งรูปศัพท์และความหมาย ผู้รู้ภาษาบาลีอย่างถ่องแท้เท่านั้นจึงสามารถเข้าใจพุทธประสงค์ได้อย่างชัดเจน ผู้ศึกษาภาษาบาลีที่จะมีความรู้จนสามารถวิเคราะห์วิจัยพระไตรปิฎก และนิพนธ์

คัมภีร์ด้วยภาษาบาลีได้นั้น ต้องศึกษามูลภาษาของภาษาบาลี คือ ศัพท์ศาสตร์ นิพนธ์ศาสตร์ ฉันทศาสตร์ และ เถฎศาสตร์ รวมทั้งคัมภีร์อันแสดงหลักวิเคราะห์วิชัย เช่น คัมภีร์เนติปกรณ์ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม ได้ดำเนินการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์ โดยจัดคัมภีร์พระไตรปิฎกเป็นวิชาเอก จัดคัมภีร์สัทททาวิเสสเป็นวิชาแกนพระพุทธศาสนาควบคู่กับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๗ เป็นต้นมามีนิสิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ๕ รุ่น จำนวน ๕๐ รูป เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านภาษาบาลีให้พระบัณฑิตและผู้จบการศึกษาแผนกบาลีคณะสงฆ์ (เปรียญธรรม ๕ ประโยค) ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาบาลี แปล เรียบเรียง และประพันธ์หนังสือตำราด้านการเรียนการสอนภาษาบาลีให้เป็นผู้สามารถวิเคราะห์วิชัยคัมภีร์ พระพุทธศาสนา สามารถเผยแผ่หลักธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงเห็นสมควรเสนอให้มีหลักสูตรการศึกษาภาษาบาลีระดับดุขฎีบัณฑิตศึกษาแบบ ๑.๒ สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์

๕. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๕.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุขฎีบัณฑิต ให้มีความรู้แตกฉานในภาษาบาลี สามารถวิเคราะห์วิชัยบาลีพระไตรปิฎก ได้ถูกต้องตามพุทธประสงค์

๕.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุขฎีบัณฑิต ให้มีความรู้ทางพระพุทธศาสนา มีลีลาจารวัตรงดงาม เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมสงฆ์และสังคมโลก

๕.๓ เพื่อผลิตดุขฎีบัณฑิต ให้มีความรู้ความสามารถ ในการสังเคราะห์ข้อมูลจากบาลีพระไตรปิฎก เพื่อพัฒนาและจัดระบบองค์ความรู้ประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

๖. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๖.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาเปรียญธรรมเก้าประโยค หรือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๖.๒ ได้รับค่าเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้จบปริญญาตรีเกียรตินิยม

๖.๓ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาเห็นสมควรให้มีสิทธิเข้าศึกษาได้ และ

๖.๔ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๗.๑ ผู้สมัครต้องเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์และโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่มีความเป็นไปได้ มีรายละเอียดเนื้อหาครอบคลุมประเด็น ดังต่อไปนี้

๗.๑.๑ ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

๗.๑.๒ รายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๗.๑.๓ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๗.๑.๔ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๗.๑.๕ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๗.๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย

๗.๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑.๘ โครงสร้างวิทยานิพนธ์ (สารบัญชั้วคร่าว)

๗.๑.๙ บรรณานุกรมและเชิงอรรถ

๗.๑.๑๐ ประวัติผู้วิจัย

๗.๒ ผู้สมัครต้องผ่านการสอบสัมภาษณ์ในเนื้อหาโครงร่างวิทยานิพนธ์และความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๘. ระบบการศึกษา

๘.๑ การศึกษาในหลักสูตร เน้นการทำวิจัย การนำเสนอผลงานและการทำวิทยานิพนธ์ โดยบัณฑิตวิทยาลัยจะแต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาประจำตัวนิสิตแต่ละท่าน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ ท่าน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษา การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบความรู้ภาษาและการทำวิทยานิพนธ์

๘.๒ บัณฑิตวิทยาลัยโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจพิจารณานิสิตเป็นรายบุคคลให้ลงทะเบียนรายวิชาศึกษาเพิ่มเติมรายวิชาที่เปิดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัย โดยไม่นับหน่วยกิต มีผลการประเมินเป็น S หรือ U ทั้งนี้รายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติม นั้น ต้องมีเนื้อหาสาระเกื้อกูลแก่การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต

๘.๓ นิสิตต้องทำสารนิพนธ์เพื่อสอบวัดคุณสมบัติ ๑ เรื่อง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับ เนื้อหารายวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด โดยขั้นตอนการเสนอขออนุมัติทำสารนิพนธ์ให้ปฏิบัติ ตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘.๔ นิสิตผู้สอบไม่ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติภายใน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ บัณฑิตวิทยาลัยจะให้ทำวิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตแทน

๘.๕ นิสิตต้องผ่านการสอบวัดความรู้ภาษาต่างประเทศ ๑ ภาษา โดยเลือกจากภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาพม่า ภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน หรือ ภาษาฝรั่งเศส นิสิต ชาวต่างประเทศสามารถเลือกสอบภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศได้

๙. ระยะเวลาการศึกษา

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาค การศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๐. การลงทะเบียนเรียน

นิสิตผู้ได้รับการพิจารณาให้เรียนรายวิชาศึกษาเพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น ๆ ในภาคการศึกษาที่บัณฑิตวิทยาลัยเปิดสอน และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๑. วิธีวัดผลและประเมินผล

๑๑.๑ ให้มีการวัดผลทุกรายวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดให้นิสิตศึกษาเพิ่มเติมตามข้อ ๘.๒ โดยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงาน การมอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชา

๑๑.๒ นิสิตจะมีสิทธิได้รับการวัดผลในรายวิชาใด ก็ต่อเมื่อมีเวลาศึกษารายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

๑๑.๓ การประเมินผลผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น S (Satisfactory - ผ่าน) และ U (Unsatisfactory - ไม่ผ่าน)

๑๑.๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๑.๕ ระบบการวัดผลและประเมินผลในเรื่องอื่น ๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๕ มาถือปฏิบัติโดยอนุโลม

๑๒. ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตมีสิทธิเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์หลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว โดยกำหนดจำนวนบทและหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ดังนี้

วิทยานิพนธ์ต้องมีเนื้อหาประกอบด้วยจำนวนบทอย่างน้อย ๕ บท แต่ไม่เกิน ๗ บท โดยแบ่งการสอบออกเป็น ๓ ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ สอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์
- ครั้งที่ ๒ สอบนำเสนองานในการสัมมนาคุชณินิพนธ์
- ครั้งที่ ๓ สอบป้องกันวิทยานิพนธ์

๑๒.๒ การลงทะเบียนและชำระค่าลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๔ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ชำระพร้อมกับการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต และชำระอีก ๓ ครั้ง ตามจำนวนครั้งที่มีการสอบวิทยานิพนธ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๓ นิสิตมีสิทธิเสนอขอสอบวิทยานิพนธ์ครั้งที่ ๓ (ครั้งสุดท้าย) เพื่อสอบจบการศึกษา เมื่อได้รับผลประเมินผ่านในการศึกษารายวิชาที่ได้รับการพิจารณาให้ศึกษาเพิ่มเติม สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ สอบผ่านการสอบวัดความรู้ภาษาต่างประเทศ ๑ ภาษา ผ่านการปฏิบัติกรรมฐาน และมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ ภาคการศึกษาในระบบไตรภาค

๑๓. การสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร มีดังต่อไปนี้

๑๓.๑ นิสิตมีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษา และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๓.๒ ศึกษารายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใดๆ

๑๓.๓ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติโดยทำสารนิพนธ์ ๑ เรื่อง ตามเนือหารายวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๓.๔ สอบผ่านการวัดความรู้ภาษาต่างประเทศ ๑ ภาษา

๑๓.๕ ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๓.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๓.๗ นำเสนอวิทยานิพนธ์ในที่ประชุมทางวิชาการหรือบางส่วนของวิทยานิพนธ์ได้รับการพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการที่บัณฑิตวิทยาลัยรับรอง

๑๔. โครงสร้างหลักสูตร

เป็นหลักสูตรทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๙๘ หน่วยกิต

ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์ แบบ ๒.๒
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. ชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Doctoral Programme in Pali Buddhist Studies

๒. ชื่อปริญญา

๒.๑ ชื่อเต็ม

๒.๑.๑ ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บาลีพุทธศาสตร์)
๒.๑.๒ ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy (Pali Buddhist Studies)

๒.๒ ชื่อย่อ

๒.๒.๑ ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ด. (บาลีพุทธศาสตร์)
๒.๒.๒ ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : Ph.D. (Pali Buddhist Studies)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. หลักการและเหตุผลของหลักสูตร

ภาษาบาลีจัดอยู่ในกลุ่มภาษาโบราณตะวันออก เป็นภาษาที่สำคัญเพราะพระพุทธองค์ทรงใช้แสดงธรรมและใช้จารึกพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา เป็นต้น ซึ่งมีความละเอียดลึกซึ้งทั้งรูปศัพท์และความหมาย ผู้รู้ภาษาบาลีอย่างถ่องแท้เท่านั้นจึงสามารถเข้าใจพุทธประสงค์ได้อย่างชัดเจน ผู้ศึกษาภาษาบาลีที่จะมีความรู้จนสามารถวิเคราะห์วิจัยพระไตรปิฎก และนิพนธ์คัมภีร์ด้วยภาษาบาลีได้นั้น ต้องศึกษามูลภาษาของภาษาบาลี คือ ศัพท์ศาสตร์ นิพนธ์ศาสตร์ นันทศาสตร์ และ เกฏศาสตร์ รวมทั้งคัมภีร์อันแสดงหลักวิเคราะห์วิจัย เช่น คัมภีร์เนติปกรณ์ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม ได้ดำเนินการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์ นำคัมภีร์พระไตรปิฎก เป็นวิชาเอก จัดคัมภีร์สัททวิเสสเป็นวิชาแกนพระพุทธศาสนาควบคู่กับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๗ เป็นต้นมา มีนิสิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ๕ รุ่น จำนวน ๕๐ รูป เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านภาษาบาลีให้พระบัณฑิตและผู้จบการศึกษาแผนกบาลีคณะสงฆ์ (เปรียญธรรม ๕ ประโยค) ให้เป็นผู้แตกฉานคัมภีร์พระพุทธศาสนา สามารถเผยแผ่หลักธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงเห็นสมควรเสนอให้มีหลักสูตรการศึกษาภาษาบาลี ในระดับคฤหัสถ์บัณฑิตศึกษา แบบ ๒.๒ สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์

๕. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๕.๑ เพื่อผลิตคฤหัสถ์บัณฑิต ให้เป็นผู้มีศิลาจารวัตรงดงาม ใฝ่รู้สร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นต้นแบบตัวอย่างให้แก่สังคมสงฆ์และสังคมโลกได้

๕.๒ เพื่อผลิตคฤหัสถ์บัณฑิต ให้มีความรู้แตกฉานในภาษาบาลี สามารถวิเคราะห์วิจัยบาลีพระไตรปิฎกได้ถูกต้องตามพุทธประสงค์

๕.๓ เพื่อผลิตคฤหัสถ์บัณฑิต ให้มีความรู้ความสามารถ ในการสังเคราะห์ข้อมูลจากบาลีพระไตรปิฎก เพื่อพัฒนาและจัดระบบองค์ความรู้ประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

๖. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๖.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาเปรียญธรรมเก้าประโยค หรือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๖.๒ ได้รับค่าเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค

๖.๓ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาเห็นสมควรให้มีสิทธิเข้าศึกษาได้ และ

๖.๔ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๗.๑ ผู้สมัครต้องเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่มีความเป็นไปได้ มีรายละเอียดเนื้อหาครอบคลุมประเด็น ดังต่อไปนี้

- ๗.๑.๑ ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์
- ๗.๑.๒ รายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ตอบรับแล้ว
- ๗.๑.๓ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- ๗.๑.๔ วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ๗.๑.๕ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๗.๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย
- ๗.๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- ๗.๑.๘ โครงสร้างวิทยานิพนธ์ (สารบัญชั้วคร่าว)
- ๗.๑.๙ บรรณานุกรมและเชิงอรรถ
- ๗.๑.๑๐ ประวัติผู้วิจัย

๗.๒ ผู้สมัครต้องผ่านการสอบข้อเขียนวัดความรู้ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๗.๓ ผู้สมัครต้องผ่านการสอบสัมภาษณ์ในเนื้อหาโครงร่างวิทยานิพนธ์และความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๘. ระบบการศึกษา

๘.๑ บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาในระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๘.๒ นิสิตต้องสอบวัดคุณสมบัติใน ๓ รายวิชาต่อไปนี้

- ๑) การวิเคราะห์บาลีพระวินัยปิฎก
- ๒) การวิเคราะห์บาลีพระสุตตันตปิฎก
- ๓) การวิเคราะห์บาลีพระอภิธรรมปิฎก

๘.๓ นิสิตต้องเสนอโครงร่างสารนิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับรายวิชาที่กำหนดให้ สอบวัดคุณสมบัติเพื่อขอสอบสารนิพนธ์ โดยขั้นตอนการขออนุมัติทำสารนิพนธ์ให้ปฏิบัติตาม ประกาศบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องการสอบวัดคุณสมบัติ นิสิต หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๕

๘.๔ นิสิตสอบไม่ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติใน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ บัณฑิตวิทยาลัย จะให้ทำวิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ทั้งนี้ นิสิตต้องได้หน่วยกิตสะสมราย วิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต

๘.๕ นิสิตต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษและเลือกสอบภาษาต่างประเทศอีก ๑ ภาษา โดยเลือกจากภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาพม่า ภาษาเยอรมัน หรือ ภาษา ฝรั่งเศส นิสิตชาวต่างประเทศที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ สามารถเลือกสอบภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศได้

๘.๖ นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสม ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิเสนอ โครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบีย้นทำวิทยานิพนธ์

๘.๗ ระบบการศึกษาในเรื่องอื่น ๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๕ มาใช้โดยอนุโลม

๕. ระยะเวลาการศึกษา

๕.๑ ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาในระบบไตรภาค

๕.๒ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และศึกษานอกเวลาอีกไม่ น้อยกว่า สัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๕.๓ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปราย หรือ สัมมนา สัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการ ศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๐. การลงทะเบียนเรียน

ให้ลงทะเบียนรายวิชาแต่ละภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาอื่น ๆ ที่ต้องชำระเป็นรายภาค ทุกภาคการศึกษาจนครบ ๖ ภาค เมื่อศึกษาครบ ๖ ภาคแล้ว ยังไม่สำเร็จการศึกษา ต้องลงทะเบียนรักษาสถานภาพทุกภาคการศึกษา จนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

๑๑. วิธีวัดผลและประเมินผล

๑๑.๑ ให้มีการวัดผลทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษา โดยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงาน การมอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชา

๑๑.๒ นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบได้หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใด ก็ต่อเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

๑๑.๓ การประเมินผลรายวิชาแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ A, A-, B+, B, C+, C และ F มีผลการศึกษาระดับ คำระดับ และเกณฑ์คะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	คำระดับ	เกณฑ์คะแนน		เกณฑ์
			วิชาเลือก	วิชาบังคับ/วิชาเอก	
ดีเยี่ยม(Excellent)	A	๔.๐๐	๕๕ - ๑๐๐	๕๕ - ๑๐๐	เกณฑ์ผ่านวิชาบังคับ และวิชาเอก
ดีมาก (Very Good)	A-	๓.๖๗	๕๐ - ๕๔	๕๐ - ๕๔	”
ดี (Good)	B+	๓.๓๓	๔๕ - ๔๙	๔๕ - ๔๙	”
ค่อนข้างดี (Quite Good)	B	๓.๐๐	๔๐ - ๔๔	๔๐ - ๔๔	”
ปานกลาง (Moderate)	C+	๒.๕๐	๓๕ - ๓๙	ต่ำกว่า	เกณฑ์ผ่านวิชาเลือก
ผ่าน (Pass)	C	๒.๐๐	๓๐ - ๓๔		”
ไม่ผ่าน (Failed)	F	๐	ต่ำกว่า ๓๐		

๑๑.๔ นิสิตต้องสอบไล่ได้ระดับ A, A-, B+ และ B หรือ S ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับ วิชาเอก หรือวิชาเลือก นิสิตที่ได้ระดับต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอก ต้องลงทะเบียนรายวิชานั้นใหม่ และต้องสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณีเงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยเรื่องการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๕

๑๑.๕ การประเมินผลวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๑.๖ ระบบการวัดผลและประเมินผลในเรื่องอื่น ๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาถือปฏิบัติโดยอนุโลม

๑๑.๗ การประเมินผลการศึกษารายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต ให้ได้รับผลประเมินเป็น S (Satisfactory - ผ่าน) หรือ U (Unsatisfactory - ไม่ผ่าน)

๑๒. ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิเสนอ โครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ โดยกำหนดจำนวนบทและหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ ดังนี้

วิทยานิพนธ์ต้องมีเนื้อหาประกอบด้วยจำนวนบทอย่างน้อย ๕ บท แต่ไม่เกิน ๗ บท โดยแบ่งการสอบออกเป็น ๓ ครั้ง และมีหน่วยกิตในแต่ละครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ สอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์
- ครั้งที่ ๒ สอบนำเสนองานในการสัมมนาคุชฎินิพนธ์
- ครั้งที่ ๓ สอบป้องกันวิทยานิพนธ์

๑๒.๒ การลงทะเบียนและการชำระค่าลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๓ นิสิตมีสิทธิเสนอขอสอบวิทยานิพนธ์ครั้งที่ ๓ (ครั้งสุดท้าย) เพื่อสอบจบการศึกษา เมื่อได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตร มีหน่วยกิตสะสมและผลคะแนนผ่านเกณฑ์ประเมินของ

มหาวิทยาลัย สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติใน ๓ รายวิชา สอบผ่านการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศตามที่กำหนดอีก ๑ ภาษา ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือ มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๒.๔ การเสนอหัวข้อและ โครงร่างวิทยานิพนธ์ การลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๓. การสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร มีดังต่อไปนี้

๑๓.๑ นิสิตมีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือ ให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๓.๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ เต็ม โดยไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใดๆ

๑๓.๓ สอบผ่านสารนิพนธ์ ๓ เรื่องในเนื้อหา ๓ รายวิชาที่กำหนดให้ทำสารนิพนธ์

๑๓.๔ สอบผ่านการวัดความรู้ภาษาอังกฤษและความรู้ภาษาต่างประเทศอีก ๑ ภาษา

๑๓.๕ ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๓.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๓.๗ นำเสนอวิทยานิพนธ์ในที่ประชุมทางวิชาการหรือบางส่วนของวิทยานิพนธ์ ได้รับการพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการที่บัณฑิตวิทยาลัยรับรอง

๑๔. โครงสร้างของหลักสูตร

หน่วยกิตตลอดหลักสูตร แบบ ๒.๒ จำนวน ๓๘ หน่วยกิต

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต	รายวิชาเพิ่มเติมไม่นับหน่วยกิต
๑. หมวดวิชาบังคับ	๕	(๑๕)
๒. หมวดวิชาเอก	๑๒	
๓. หมวดวิชาเลือก	๕	
๔. วิทยานิพนธ์	๔๘	
รวมทั้งสิ้น	๓๘	

๑๕. รายวิชาในหลักสูตร

๑๕.๑ นิสิตต้องศึกษาวิชาบังคับ ๕ หน่วยกิต และศึกษาวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมอีก ๕ รายวิชา โดยไม่นับหน่วยกิต

ก. วิชาบังคับแบบนับหน่วยกิต

๘๐๓ ๑๐๑	บาลีสัทททวิเสส Pali Saddavisesa	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๓๐๒	สัมมนาบาลีพระไตรปิฎก Seminar on Pali Tipiṭaka	๓(๓-๐-๖)
๘๐๑ ๒๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูง Advanced Research Methodology	๓(๓-๐-๖)

ข. วิชาบังคับแบบไม่นับหน่วยกิต

๘๐๑	๑๐๔	งานวิชาการภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย English Academic Works for Research	(๓)(๓-๐-๖)
๘๐๑	๑๐๕	งานนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อการวิจัย Buddhist Literary Works for Research	(๓)(๓-๐-๖)
๘๐๓	๓๐๓	บาลีตักกนัย Pali Takkanaya	(๓)(๓-๐-๖)
๘๐๓	๒๐๔	สนทนาภาษาบาลี Pali Conversation	(๓)(๓-๐-๖)
๘๐๐	๓๐๖	วิปัสสนากรรมฐาน Insight Meditation	(๓)(๓-๐-๖)

๑๕.๒ วิชาเอก

นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกบาลีพุทธศาสตร์ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๘๐๓	๒๐๕	การวิเคราะห์บาลีพระวินัยปิฎก The Analysis on Pali Vinaya piṭaka	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓	๓๐๖	การวิเคราะห์บาลีพระสุตตันตปิฎก The Analysis on Pali Suttanta piṭaka	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓	๔๐๓	การวิเคราะห์บาลีพระอภิธรรมปิฎก The Analysis on Pali Abhidhamma piṭaka	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓	๑๐๘	เนตติปกรณ์ Nettipakarana	๓(๓-๐-๖)

๑๕.๓ วิชาเลือก: ไม่น้อยกว่า ๕ หน่วยกิต นิสิตต้องเลือกศึกษารายวิชาต่อไปนี้

๘๐๓ ๒๐๕	อรรถกถาสังวัณณา Atthakathasamvannana	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๑๑๐	สัตถนีติปกรณ์ Saddanitipakarana	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๔๑๑	กถาวัตตูปกรณ์ Kathavatthupakarana	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๑๑๒	โมกคัลลนปกรณ์ Moggallanapakarana	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๒๑๓	ศึกษาอิสระในบาลีพุทธศาสตร์ Independent Study in Pali Buddhist Studies	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๒๑๔	วิธีวิจัยทางภาษาศาสตร์ Filed Methods in Linguistics	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๒๑๕	ทฤษฎีการถ่ายทอดและแปลพระไตรปิฎก Theory of Tipitaka's Transmission and Translation	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๒๑๖	ศึกษาเปรียบเทียบไวยากรณ์บาลีและสันสกฤต Comparative Studies of Pali and Sanskrit Grammar	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๒๑๗	วชิรสารัตถสังคหปกรณ์ Vajirasaratthasangahapakarana	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๓๑๘	สัตถัตถเภทจินตปกรณ์ Saddatthabhedacintapakarana	๓(๓-๐-๖)

๘๐๓ ๓๑๕	กัณฑ์การณปกรณ์ Ganthabharanapakarana	๓(๓-๐-๖)
๘๐๓ ๓๒๐	ธาตุวัตถุสังคหะ Dhatavatthasangaha	๓(๓-๐-๖)

๑๕.๔ วิทยานิพนธ์

๘๐๐ ๓๐๐	วิทยานิพนธ์	จำนวน ๔๘ หน่วยกิต
	Thesis	

๑๖. แผนการศึกษา

ภาคเรียน	รหัสวิชา / รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๑	วิชาบังคับ ๘๐๓ ๑๐๑ บาลีสหัททาวิเสส	๓
	วิชาเอก ๘๐๓ ๑๐๘ เนตติปกรณ์	๓
	วิชาเลือก เลือกจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓
	รวมหน่วยกิตภาคเรียนที่ ๑	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา / รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๒	วิชาบังคับ	
	๘๐๑ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูง	๓
	๘๐๓ ๒๐๔ สันทนาภาษาบาลี	(๓)
	วิชาเอก	
๘๐๓ ๒๐๕ การวิเคราะห์บาลีพระวินัยปิฎก	๓	
	วิชาเลือก	
	เลือกจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓
	รวมหน่วยกิตภาคเรียนที่ ๒	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา / รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๓	วิชาบังคับ	
	๘๐๓ ๓๐๒ สัมมนาบาลีพระไตรปิฎก	๓
	๘๐๓ ๓๐๓ บาลีตักกนัย	(๓)
	๘๐๑ ๓๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน	(๓)
	วิชาเอก	
๘๐๓ ๓๐๖ การวิเคราะห์บาลีพระสุตตันตปิฎก	๓	
	วิชาเลือก	
	เลือกจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓
	รวมหน่วยกิตภาคเรียนที่ ๓	๙

ภาคเรียน	รหัสวิชา / รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๔	วิชาบังคับ	
	๘๐๑ ๑๐๔ งานวิชาการภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย	(๓)
	๘๐๑ ๑๐๕ งานนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อการวิจัย	(๓)
	วิชาเอก	
	๘๐๓ ๔๐๗ การวิเคราะห์บาลีพระอภิธรรมปิฎก	๓
	รวมหน่วยกิตภาคเรียนที่ ๓	๓

ภาคเรียน	รหัสวิชา / รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิทยานิพนธ์	
	๘๐๐ ๓๐๐ วิทยานิพนธ์ กำหนดให้ลงทะเบียนตามระเบียบ ว่าด้วยการจัดทำวิทยานิพนธ์	๔๘
	รวมหน่วยกิตวิทยานิพนธ์	๔๘

๑๗. แนวสังเขปรายวิชา

๑๗.๑ วิชาบังคับ

นิสิตต้องศึกษาวิชาบังคับ ๕ หน่วยกิต และศึกษาวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติม ๕ รายวิชา คือ

ก. วิชาบังคับแบบนับหน่วยกิต

๘๐๓ ๑๐๑ บาลีสัตททวิเสส ๓(๓-๐-๖)

Pali Saddavisesa

ศึกษาคัมภีร์สัตททวิเสส อันเป็นคัมภีร์ศัพทศาสตร์แสดงหลักภาษาบาลี โดยศึกษา
สูตร วุตติ อุทาหรณ์ จากคัมภีร์ศัพทศาสตร์ นิฆนทศาสตร์ ฉันทศาสตร์ เกฏุกศาสตร์

๘๐๓ ๓๐๒ สัมมนาบาลีพระไตรปิฎก ๓(๓-๐-๖)

Seminar on Pali Tipiṭaka

สัมมนาประเด็นปัญหา เกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาบาลีในพระไตรปิฎก เช่น หลัก
อรรถุทธาระ (หลักการใช้ศัพท์มีเสียงพ้องกัน ๘ ลักษณะ) อรรถศัพท์จินดา (การวิเคราะห์วิชัยอรรถ
และศัพท์ ๑๘ ประการ) อรรถาติสยโยคะ (วิธีการนำความหมายพิเศษของธาตุมาใช้) เป็นต้น สรุปเป็น
เอกสารรายงานเสนอการสัมมนา โดยคัดเลือกหัวข้อที่เป็นประเด็นปัญหาในบาลีพระไตรปิฎก

๘๐๑ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูง ๓(๓-๐-๖)

Advanced Research Methodology

ศึกษาวิธีวิทยาการทำวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ทั้งในภาคทฤษฎี
และภาคปฏิบัติ กำหนดประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาอย่างน้อย ๓ ประเด็น เพื่อฝึกดำเนินการ
วิจัย โดยให้นิสิตเสนอโครงร่างงานวิจัย ครอบคลุมหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ขอบข่ายเนื้อหา
ระยะเวลาที่จะทำการวิจัย และแหล่งข้อมูล โดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำวิชา

ข. วิชาบังคับแบบไม่นับหน่วยกิต

๘๐๑ ๑๐๔ งานวิชาการภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย (๓)(๓-๐-๖)

English Advanced Works for Research

ศึกษางานวิชาการหรืองานวิจัยสำคัญทางพระพุทธศาสนาในภาคภาษาอังกฤษ โดยเน้นให้นิสิตเกิดทักษะการอ่านเอกสารวิชาการภาษาอังกฤษ รู้ศัพท์สำนวนภาษาอังกฤษทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ โครงสร้าง เนื้อหา และองค์ความรู้ใหม่ ในงานวิชาการ หรืองานวิจัยเรื่องนั้น ๆ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าข้อมูลประกอบการทำวิจัย

๘๐๑ ๑๐๕ งานนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อการวิจัย (๓)(๓-๐-๖)

Buddhist Literary Works for Research

ศึกษางานนิพนธ์ที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น มลทินปัญหา วิมุตติมรรค วิสุทธิมรรค มงคลัตถทีปนี ชินาลังการ โดยเน้นให้นิสิตมีความรู้ในศัพท์สำนวนวิชาการทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการแต่งคำภีร์ โครงสร้าง เนื้อหา และองค์ความรู้ในงานนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาเรื่องนั้น ๆ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าข้อมูลประกอบการทำวิจัย

๘๐๓ ๓๐๓ บาลีตักกนัย (๓)(๓-๐-๖)

Pali Takkanaya

ศึกษากระบวนการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผลอันนำมาสู่การตั้งข้อซักถามหาเหตุผลเพื่อหาข้อยุติ เกี่ยวกับกระบวนการใช้ถ้อยคำ ประโยค และภาษาในที่นั้น ๆ ทางตักกนัย ๔ ประเภท คือ อนุสนธิตักกนัย ปุจฉาตักกนัย ๔ ประเภท โจทนาตักกนัย ๔ ประเภท อภียาจกตักกนัย และศึกษาวิธีการสัมพันธ์ประโยค ๔๘ นัย มีสัททนัย (ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์) ปัญญาตักกนัย (ความสัมพันธ์ตามโวหารชาวโลกนิยมใช้สื่อความหมาย) และปรมัตถนัย (ความสัมพันธ์ทางปรมัตถมีปกคูปนิสสยปัจจย) เป็นต้น

๘๐๓ ๒๐๔ สนทนาภาษาบาลี (๓)(๓-๐-๖)

Pali Conversation

ศึกษาหลักสमानสุตีสัททะ (หลักการออกเสียงพ้องกัน) อสมานสุตีสัททะ (หลักการออกเสียงศัพท์) เช่น ให้ออกเสียงตามอักขรวิธี และหลักทสพัญชนพุทธิ พร้อมทั้งฝึกการสนทนา บรรยาย เล่าเรื่องเป็นภาษาบาลี

๘๐๐ ๓๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน (๓)(๓-๐-๖)

Insight Meditation

ศึกษาวิปัสสนากรรมฐานภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามระยะเวลาและสถานที่ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด โดยในภาคทฤษฎีเน้นศึกษาวิเคราะห์การปฏิบัติกรรมฐานของพระพุทธศาสนาของยุคต้นในพระไตรปิฎกและการปฏิบัติกรรมฐานในคัมภีร์ยุคหลัง เช่น ติมุตติมรรค วิสุทธิมรรค รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่าง ๆ ในสังคมไทย

๑๓.๒ วิชาเอก

นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกบาลีพุทธศาสตร์ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๘๐๓ ๒๐๕ การวิเคราะห์บาลีพระวินัยปิฎก ๓ (๓-๐-๖)

The Analysis on Pali Vinaya piṭaka

ศึกษาเชิงวิเคราะห์บาลีพระวินัยปิฎก ในเชิงหาเหตุผล, จุดมุ่งหมาย, สภาวะธรรม ด้วยวิธีจำแนกประโยค, สัมพันธประโยค, วิเคราะห์องค์ธรรมศัพท์, ลักษณะอุปจาระนยะ, สงเคราะห์ศัพท์และอรรถตามหลักหาระ ๑๖ เป็นต้น

๘๐๓ ๓๐๖ การวิเคราะห์บาลีพระสุตตันตปิฎก ๓ (๓-๐-๖)

The Analysis on Pali Suttanta piṭaka

ศึกษาเชิงวิเคราะห์บาลีพระสุตตันตปิฎก ในเชิงหาเหตุผล, จุดมุ่งหมาย สภาวะธรรม ด้วยวิธีจำแนกประโยค, สัมพันธ ประโยค, วิเคราะห์องค์ธรรมศัพท์, ลักษณะอุปจาระนยะ สงเคราะห์ศัพท์และอรรถตามหลักหาระ ๑๖, วิธีเข้าถึงพุทธประสงค์ด้วยหลักอาโภคะ เป็นต้น

๘๐๓ ๔๐๗ การวิเคราะห์บาลีพระอภิธรรมปิฎก ๓ (๓-๐-๖)

The Analysis on Pali Abhidhamma piṭaka

ศึกษาเชิงวิเคราะห์บาลีพระอภิธรรมปิฎก ในเชิงหาเหตุผล, จุดมุ่งหมาย, สภาวะธรรม ด้วยวิธีจำแนกประโยค, สัมพันธ ประโยค, วิเคราะห์องค์ธรรมศัพท์และวินิจฉัยลักษณะที่จตุกกะ เป็นต้น ศึกษาลักษณะอุปจาระนยะ, สงเคราะห์ศัพท์และอรรถตามหลักหาระ ๑๖, วิธีเข้าถึงพุทธประสงค์ด้วยหลักอาโภคะ, วิธีการจำแนก ด้วยหลักทัสสนัตถนัย เป็นต้น

๘๐๓ ๑๐๘ เนตติปกรณ์

๓(๓-๐-๖)

Nettipakarana

ศึกษาระเบียบวิธีการตามนัยของคัมภีร์เนตติ ด้วยหลักหาระ ๑๖ นัย มีเทศนาหาระ (หลักการอธิบายพุทธพจน์โดยการจำแนกเนื้อหาออกเป็น ๖ ประเด็น) เป็นต้น ด้วยหลักการจำแนกพุทธพจน์โดยนัย ๕ อย่างมีนันทิยาวิภูฏนัย เป็นต้น และด้วยหลักศาสนปฏิฐาน ๑๖ ประการ มีสังกิเลสภคิยสูตร เป็นต้น และศึกษาวิธีขยายความในพระไตรปิฎก ตามแนวอรรถกถามีหลักการตั้งรูปนา (ความเห็นขึ้นสมมติฐาน) อาโภคะ (ความมุ่งหมายหรือความดำริอันเป็นการคาดคะเนข้อสงสัยของ พระอรรถกถาจารย์) และ ปุจฉา (คำถาม)

๑๓.๓ วิชาเลือก

นิสิตต้องเลือกจากรายวิชาที่กำหนดให้ จำนวน ๕ หน่วยกิต

๘๐๓ ๒๐๕ อรรถกถาสังวัณณา

๓(๓-๐-๖)

Aatthakathasamvannana

ศึกษาวิธีการอธิบายพระไตรปิฎกตามหลักอรรถกถา ๕๘ ลักษณะ โดยแยกเป็นรูปศัพท์ ๑๓ ลักษณะ ความหมายของรูปศัพท์ ๑๒ ลักษณะ การอธิบายรูปศัพท์และความหมายรวมกัน ๒๕ ลักษณะ และการอธิบายลักษณะทั่วไป ๘ ลักษณะ และศึกษาระเบียบการขยายความของพระอรรถกถาจารย์ ๔๐ ข้อ

๘๐๓ ๑๑๐ สัททนีติปกรณ์

๓(๓-๐-๖)

Saddanitipakarana

ศึกษาสูตร วุตติ (คำอธิบายสูตร) วิธีสำเร็จรูป และอุทาหรณ์ตามสูตรไวยากรณ์ระเบียบการใช้คำ หมวดหมู่ของคำ ลักษณะเด่นของกลุ่มคำ การวินิจฉัยประเภทของคำ คำที่เป็นได้ทั้งคำนามและคำกริยา คำพยางค์เดียว คำต่างพยางค์ และการเปลี่ยนรูปคำเมื่อใช้เป็นบทสมาสศึกษาธาตุ อรรถของธาตุ ไขความของธาตุ ตัวอย่างการใช้

๘๐๓ ๔๑๑ กถาวัตถูปกรณ์

๓(๓-๐-๖)

Kathavatthupakarana

ศึกษาเปรียบเทียบหลักวาทศาสตร์ของพระพุทธศาสนาเถรวาทกับนิกายอื่น ๆ

- ๘๐๓ ๑๑๒ โมกคัลลนานปกรณํ ๓(๓-๐-๖)
Moggallanapakarana
ศึกษาสูตร วุตติ (คำอธิบายสูตร) วิธีสำเร็จรูป และอุทาหรณ์ตามสูตร ไวยากรณ์
ในกลุ่มคัมภีร์โมกคัลลนานะ
- ๘๐๓ ๒๑๓ ศึกษาอิสระในบาลีพุทธศาสตร์ ๓(๓-๐-๖)
Independent Study in Pali Buddhism
ศึกษาหัวข้อที่นักศึกษาเลือกเอง โดยปรึกษาจากอาจารย์และประเมินผลโครงการ
โดยอาจารย์ นิสิตและอาจารย์จัดทำแผนการศึกษาของโครงการเกี่ยวกับบาลีพุทธศาสตร์ คัมภีร์
พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา และปกรณ์วิเศษอื่น ๆ
- ๘๐๓ ๒๑๔ วิธีวิจัยทางภาษาศาสตร์ ๓(๓-๐-๖)
Filed Methods in Linguistics
ศึกษาวิธีการวิจัยทางภาษาศาสตร์ ซึ่งแตกต่างกันไปตามประเภทของงานวิจัย การ
เลือกหัวข้อวิจัยที่เหมาะสม การจัดทำโครงการ วิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และการเขียนรายงาน
ผลการวิจัย
- ๘๐๓ ๒๑๕ ทฤษฎีการถ่ายทอดและแปลพระไตรปิฎก ๓(๓-๐-๖)
Theory of Tipitaka's Transmission and Translation
ศึกษาทฤษฎีและหลักการในการถ่ายทอดภาษาตามหลักภาษาศาสตร์ เปรียบเทียบ
ให้เห็นการถ่ายทอดภาษาบาลีเป็นภาษาไทย และภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยอาศัยตัวอย่างจาก
บาลีพระไตรปิฎก
- ๘๐๓ ๒๑๖ ศึกษาเปรียบเทียบไวยากรณ์บาลีและสันสกฤต ๓(๓-๐-๖)
Comparative Studies of Pali and Sanskrit Grammar
ศึกษาเปรียบเทียบหลักไวยากรณ์บาลีกับสันสกฤต โดยเปรียบเทียบรากศัพท์
และวิธีใช้จากคัมภีร์กัจจายณะ โมกคัลลนานะ สัททนีติ และคัมภีร์ปานิ

๘๐๓ ๒๑๗ วชิรสารัตถสังคหปกรณํ ๓(๓-๐-๖)
Vajirasaratthasangahapakarana
ศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวการประพันธ์ สาระสำคัญ สำนวนภาษาที่ใช้ ตามหลักฉันท
ลักษณ์และอรรถาธิบาย

๘๐๓ ๓๑๘ สัททตถภทจินตปกรณํ ๓(๓-๐-๖)
Saddatthabhedacintapakarana
ศึกษาวิเคราะห์กระบวนการเกิดของศัพท์ อรรถของศัพท์ ๕ อย่าง ความหมายที่
รู้ได้ด้วยศัพท์โดยทวิกัตถนัยเป็นต้น และศึกษาวิเคราะห์กระบวนการหาเหตุผลในเชิงไวยากรณ์

๘๐๓ ๓๑๙ กัณฐภทรณปกรณํ ๓(๓-๐-๖)
Ganthabharanapakarana
ศึกษาความหมายของนิบาตและชื่อเรียกในทางสัมพันธ์ของบทและอรรถ ที่ใช้ใน
วากยะต่าง ๆ อุปสัค ๒๐ หน่วย และประเภทของอุปสัค

๘๐๓ ๓๒๐ ธาตวัตถสังคหะ ๓(๓-๐-๖)
Dhatavatthasangaha
ศึกษาเรื่องธาตุตามลำดับอักษร การวินิจฉัยคุณิธาตุ อรรถของธาตุที่เป็นเอกคณิกา
เนกคณิกะ ลุตตันตาลุตตันตอเนกสรธาตุ และเอกัตถธาตุที่มีอุปสัคนำหน้าเปลี่ยนเป็นอเนกัตถธาตุ
ตามหลักกัมภีร์ธาตุวัตถสังคหะ

๑๓.๔ วิทยานิพนธ์

๘๐๐ ๓๐๐ วิทยานิพนธ์ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต
Dissertation
เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร